

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)،
آلتی آیلنی (۳۵) غروشدرد.
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۸۰)،
آلتی آیلنی (۴۵) غروشدرد.

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی یشین

مسالکه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور. درج ایدلمین
یازیر اعاده اولونماز.

الشریعت

۱۳۳۴

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامییه در.

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ارباب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم
باش محرر
محمد عاکف

جلد ۱۵

۲۹ ایلول ۱۳۳۲

پنجشنبه

۱۴ ذی الحجه ۱۳۳۴

عدد ۳۵۸

نقد :

افتاء وقضاء

افتاء وقضاء وظائف شرعیه نك الكهم لم یدر، اجر لری يك زیاده در،
بواسطه ده خطر چوقدر. بویکی وظیفه آردسند ظاهرده بفرق
کورینور: افتاء وظیفه سی سلطان وقت طرفندن تقلید اولونماز، فقط
وظیفه قضا سلطان زمان طرفندن تقلیده محتاجدر: قیسه جه مفتی
منصوب دکلدر، قاضی منصوبدر. عامه جه معلوم اولان بفرق علمی
بفرق دکلدر. افتاء ایله قضا آردسند اولیه مهم فرقلر واردکه
اوفرقلر برچو غمزنك نظر دقتندن دورطوتیلور. عییا اوفرقلر نه در؟
افتاء ایله قضا آردسند باشلیجه بش مهم فرق وارد:

(۱) — فتوی ملزم دکلدر، قضا ملزمدر: کرک افتاء ایدن مفتی،
کرک قضا ایدن قاضی هر ایکسی ده حکم الهی یی، حکم پیغمبری یی
اخبار ایدرلر. شوقدرکه محکوم له ومحکوم علیه قاضی نك حکمنی قبوله
مجبوردر، فقط مستفتی مفتی نك حکمنی قبوله مجبور دکلدر. بوکا منی
قاضیده کی خطر مقتیده کی خطر دن ده زیاده در. قاضیلک مقتیلکدن
دها کوجدر: مفتی حقنده وارد اولیان وعید باری، تخویف الهی،
ترهیب سبحانی قاضی حقنده وارد اولمشدرد. اصحاب السنك [۱]
متفقاً تخریج ایتدکری بر حدیث شریفده قاضیلک اوج نوعه آریلور؛
بر نوعی موجب نجات، دیگر ایکی نوعی مستلزم عقاب اولور: عالم
وعادل اولان قاضی دار نعیمه، جاهل قاضی ایله جائز قاضی دار جیمه
مستحق اولور. حفاظ حدیثدن بیقی نك تخریج ایتدیکی بر حدیث

[۱] ابوداود، ترمذی، نسائی، ابن ماجه.

شریفده ده جناب حقك جائز اولان قاضیدن بری اولدینی بیان
بیوریلور.

(۲) — فتوا ده، قضا ده شرعده، شرع مؤولدر. [۲] فقط فتوی
شریعت عامه در: هم مستفتی به، هم مستفتی نك غیریسنه تعلق ایدر.
قضا شریعت خاصه در: الحق محکوم علیه ومحکوم له تعلق ایدر،
بونلردن ماعداسنه تجاوز ایتمز. فتوی بر حکم عام کلیدر: مفتی «شویه
ایشله نه بویه برشی ترتب ایدر، شویه یازانه بویه برشی لازم کلیر». «
دیمک ایسترد. قضا حکم خاصدر: معین بر شخص ایچون معین
بر حکمدر.

(۳) — فتوی اخبار، قضا انشا (انفاذ و امضا) در. فتوی اخبار
عن الله در، قضا انشا من قبل الله در. مفتی جناب حقه قارشو بر
قاضی نك مترجمی کییدرکه مترجم قاضی دن نه آ کلامش ایسه: قاضی نك
اشارتندن، عبارتندن، فعلندن، قولندن، تقریرندن نه استفاده ایتمش
ایسه آنی نقل ایدر. مفتی مجرد ناقل، محضا مخبردر. قاضی جناب
حقه قارشو بر قاضی نك نایب کییدرکه نایب خصم لری یشنده انشا
(انفاذ و امضا) ایدر. نایب بواحکامی مستثنی اولان قاضیدن نقل
ایتمز، مستثنی نایبه «قواعد اوزره نه حکم ایدر ایسه کانی بن حکم
قیلمش اولور سین» دیمشدرد.

(۴) — فتوی احکام شرعیه نك کافه سنه تعلق ایدر، قضا الحق بر
قسمنه تعلق ایدر. فتوانك متعاقی اعم، قضانك متعاقی اخص در.
فتوی کرک عبادات، کرک معاملات، کرک عقوبات اولسون: کرک
امر اخروی، کرک امر دنیوی اولسون، افعال مکلفینك کافه سنه
تعلق ایدر. قضا عباداته، امر اخروی به تعلق ایتمز: یالک ز معاملات

[۲] کتاب وسف شرع منزلدر.

بر مسلمان قیزی نه ضرب لسانلرندن برنی اوکره تمیه قالدیشمق حکمته ، مصلحته موافق دکادر . بناء علیه مسلمان قیزلرینی اجنبی لسانلریله اوشاقدیر جغمزه ، کندی ادبیاتلرینک اساسلرینه دایر کافی درجه ده معلومات صاحبی اوله رق یتیشملرینه چالیشمالی یز . تاکه تحصیللرینی بیتردکن صوکر اادیاته ، اخلاقه ، اجتماعیه ، قواعد صحیه ، الحاصل مختلف مسائل علمیه یه دایر آنا لسانلرنده موجود اثرلری مطالعه ایدم بیلسونلر . زیرا السنه اسلامیه نیک باشلیجه لرندن هیچ بری یوقدرکه شو صایدیغمز مباحثی احاطه ایتمک اوزره ، ایجابی قدر ، آثاره مالک اولماسون ؛ باخصوص مسلمانلرک انتباهه کللری وکندیلرینی باغلایان قیود اسارتی سیکوب آتملریله تمیز ایدن شو عصرده هر بلر ، تورکار ، عجملر ، تاتارلر ، هندیلر کندیلرینه اجدادلری طرفندن براقیلمشکن عصرلرک سینئه کتمانده مدفون قالان اثرلری برر برر میدانه جیقایورلر . ایشته بازار معرفتلی ، حمد اولسون ، مختلف بطولرک وجوده کتیردیکی نامتاهی تألیفات مادتا بر مشهر کسيلمش ، طورویور .

بونکله برابر بوکون مسلمانلری تنویره چالیشان متفکرلر ملته یکی بر روح ویرمک ، شئونتی اصلاح ایتمک ایچون یالکنر اسلافک آثارینی احیا ایله قالدیلر . فی الواقع اقوام ضرییه نیک کندی لسانلرنده وجوده کتیرمش اولدقلری رساله لرده ، حکایه لرده ، علمی ، فنی کتابلرندن چوغنی نسل حاضر ایله اولکی نسل طرفندن ترجمه ایدیلدی . مسلمانلرک بو یولده آتقده اولدقلری آدیملری تعقیب ایدنلر وهر موضوعه دایر کندی لسانلریله وجوده کتیردکلری مؤلفاتی بیلنلر بو حقیقتی ادراک ایتشلردر .

او حالده بر مسلمان قیزی صرف کندی لساننه چالیشدیریلیرده بو خصوصده کافی کله بیلجه ملکیه صاحب ایدیلیرسه هانکی بر فائده دن محروم قاله بیلیر ؟ عجبا مسلمان قیزی نه بعض ابتدائی کتابلر او قوتقله ، یاخود برقچ وطنی شعر ازیرلیمکله اکتفا ایدرک بونکله اوکا لسانی اوکره تدک ، ظننده بولونمق بیچاره یی هدر ایتمک دکلده نه در ؟ عجبا او مسلمان قیزی بر فرنگ قیزیله فصل مقایسه ایدیله بیلیر ؟ چونکه بوفرانسز قیزی ژان ژاق روسونک ، ویقتور هوغونک الک منتخب اثرلرندن ایستدیکنک یارچه لری انشاد ایدر ؛ نابولیونک وقایعی ، انقلاب کبیر تاریخنک الدقیق ، الک غامض نقطه لرله اوانقلابی وجوده کتیرن رجالی برر برر صایه بیلیر .

عجبا یته اومسلمان قیزیله برانکلیز قیزی آرمسندم ناصیل موازنه یورودیله بیلیر ؟ زیرا انکلیز قیزی نیک کندی ملتی آرمسندم یتیشن شاعرلرک ، محررلرک ، فیلسوفلرک ، ارکان حریتک ، الحاصل برر صورتله اشتهار ایتمش رجالت تاریخندن بیلمدیکی شی بک آزدر . هیچ انکلیز قیزی قرومولی ، قرومولک مملکتی قورتارمق ایچون یایدی ایشلری بیلمز اولورمی ؟ هیچ برانکلیز قیزی ایچون الک بلیغ شاعرلری ، الک بویوک هائله نویسری « شکسپیر » ک آثارینه

وعقوباته تعلق ایدر . عبادات کافه یالکنر تحت فتوایه داخل اولور ، تحت قضایه داخل اولماز . بناء علیه قاضی « بو صلاة صحیحدر ، شو صلاة باطلدر ؛ بوضو ایکی دستی مقداری دکادر ، انک ایچون نجسدر ، شافیی به حرام اولور . » دیه حکم ایدم . قاضی نیک بوبایدی کی سوزلری فتوادر ، قضا دکادر . اگر سامعک مذهبی ایسه انکله عمل ایدر ؛ یوخسه آنی ترک ایدوب کندی مذهبی ایله عمل ایدر . بوراده ، اجتهد اجتهد ایله منقوض اولماز ، دعواسی یورومز . تحت قضایه داخل اولیوب تحت فتوایه داخل اولان احکام شرعییه نیک دیگر مفتی ویا قاضی طرفندن نقضی جائزدر .

اسباب عبادات ده عباداته ملحق اولوب تحت قضایه داخل اولماز . نته کیم هلال رمضانی شاهد واحد شهادت ایتسه حاکم شافیی انی اثبات ایله شهوده صومی اعلان ایلسه مالکی یه اوروج لازم کلز . چونکه بو حال فتوادر ، قضا دکادر .

معاملات وعقوبات هم تحت فتوایه ، هم تحت قضایه داخل اولور . تحت فتوا و قضایه داخل اولان احکام شرعییه حکم قاضی لاحق اولونجه آرتق دیگر بر قاضی طرفندن نقض اولنه ماز . اجتهد اجتهد ایله نقض اولونماز ، دعواسی ایشته بوکی احکام شرعییه جاری اولور .

عباداته ، اسباب عبادات ده مفتی اولسون ، قاضی اولسون قوللری ، حکملری فتوادر ، قضا دکادر ؛ احکام شرعییه سائرده مفتی نیک قولی فتوادر ، قاضی نیک حکمی قضادر .

۵ — فتوی باب روایتدن ، قضا باب شهادتدن . شرائط روایتی حائز اولان مفتی اوله بیلیر : بناء علیه کوله ، قادین ، قریب ، اجنبی ، اخرس (یازمسی ایله) مفتی اوله بیلیر . بونلر قاضی اوله بیلیمک ایچون شرائط شهادتی ، شرائط ولایتی حائز اولمیلیر . بناء علیه شرائط روایتی حائز اولوبده شرائط شهادتی حائز اولمیلنر مفتی اوله بیلیرلر ، فقط قاضی اوله مازلر . ائمه اربعه عندنده کوله جاریه قاضی اوله مازلر ؛ فقط بالاتفاق مفتی اوله بیلیرلر . ابن جریر الطبری یه کوره : قادین مفتی اولدینی کی ، قاضی ده اوله بیلیر . امام اعظمه کوره : قادین انجیق اموالده قاضی اوله بیلیر ، اخرس مفتی اوله بیلدیکي حالده قاضی اوله ماز .

ازمیرلی

اسماعیل حق

عالم اسلام

خسته اقلری و چاره لری

مدینتک روحنی براترق یالکنر ظواهرنده غریبلری تقلید بلیه سی :

۲

کچن مقاله مزده سرد ایلدیکمز مطالعه لرده تمامیه آکلاشیلمشدرکه : ایستر مصرلی ، ایستر ایرانلی ، ایستر عثمانلی ، ایستر مغربی اولسون ،